

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 551/24
31.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Весне Целетовић Џуцић и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Јасмина Белић, адвокат из Београда, улица Балканска бр. 2, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Срећко Митрић, адвокат из Београда, улица Десанке Максимовић бр. 9/4 и умешача на страни тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Огњен Ђурић, адвокат из Београда, улица Десанке Максимовић бр. 9, ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о жалбама тужене и умешача на страни тужене изјављеним против пресуде Основног суда у Убу П бр. 1805/21 од 16.05.2023. године, исправљеној решењем истог суда П.бр.1805/21 од 24.11.2023.године, у седници већа одржаној дана 31.01.2024. године, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужене и умешача на страни тужене па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда пресуда Основног суда у Убу П бр. 1805/21 од 16.05.2023. године, исправљена решењем истог суда П.бр.1805/21 од 24.11.2023.године, у делу става првог изреке којим је утврђено да уговор о поклону оверен пред јавним бележником ОПУ бр. 14-2017 дана 26.06.2017. године, између дужника ВВ, умешача у овој правној ствари и тужене ББ из ..., нема правно дејство према тужиоцу АА из... у обиму потребном за намирење његовог потраживања по основу дуга у висини главног дуга од 39.600 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пресуђења и законске затезне камате почев од 02.05.2018. године, до дана исплате, па се обавезује тужена да призна и трпи да тужилац наведено потраживање може намирити продајом непокретности које су биле предмет наведеног уговора даном правноснажности пресуде и то породичне стамбене зграде у улици ... бр. ..., број зграде, структуре ПО + ПР + ПК, површине 141 м2, саграђене на катастарској парцели ..., све уписано у ЛН број ... КО..., као и у ставу другом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Убу П бр. 1805/21 од 16.05.2023. године, исправљена решењем истог суда П.бр.1805/21 од 24.11.2023.године у преосталом делу става првог изреке, а којим је обавезан умешач на страни тужене да призна и трпи да

тужилац наведено потраживање може намирити продајом непокретности које су биле предмет наведеног уговора даном правноснажности пресуде и то породичне стамбене зграде у улици ..., број зграде..., структуре ПО + ПР + ПК, површине 141 м², саграђене на катастарској парцели ..., све уписано у ЛН број ... КО ...

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака и умешача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом, исправљеној решењем истог суда П.бр.1805/21 од 24.11.2023.године, ставом првим изреке утврђено је да уговор о поклону оверен пред јавним бележником ОПУ бр. 14-2017 дана 26.06.2017. године, између дужника ВВ, умешача у овој правној ствари и тужене ББ из ..., нема правној дејство према тужиоцу АА из ... у обиму потребном за намирење његовог потраживања по основу дуга у висини главног дуга од 39.600 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пресуђења и законске затезне камате почев од 02.05.2018. године до дана исплате, па се обавезује тужена и умешач да признају и трпе да тужилац наведено потраживање може намирити продајом непокретности које су биле предмет наведеног уговора даном правноснажности пресуде и то породичне стамбене зграде у улици ..., број зграде ..., структуре ПО + ПР + ПК, површине 141 м², саграђене на катастарској парцели ..., све уписано у Лист непокретности број ... КО... Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 454.828,00 динара, са законском затезном каматом, у року од 8 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужена и умешач на страни тужене су благовремено изјавили жалбе из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је дао одговор на жалбу.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП ("Службени гласник Р Србије" бр. 72/11 са свим изменама и допунама), овај суд је оценио да су жалбе тужене и умешача на страни тужене неосноване.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Супротно наводима жалбе тужене и умешача ожалбена пресуда је јасна и разумљива, а разлози који су дати о битним чињеницама су у складу са утврђеним чињеничним стањем, због чега побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према чињеничном стању утврђеном пред првостепеним судом следи да је тужилац у периоду од 2011. године до септембра 2016. године, оцу тужене, овде умешачу ВВ сукцесивно позајмљивао одређене новчане износе, чија је укупна висина

39.600 евра, о чему је умешач дана 14.11.2016. године код јавног бележника оверио изјаву ОПУ бр. 3017-2016, којим је признао дуговање према тужиоцу у наведеном износу, уз обавезу да тужиоцу тај износ врати најкасније до 01.05.2018. године, што није учинио, па је тужилац 2018. године у предмету П бр. 270/18, који се водио пред Основним судом у Убу покренуо поступак ради враћања дуга. Утврђено је да је умешач да би осујетио тужиоца у враћању позајмљеног новца дана 26.06.2017. године пред јавним бележником ... из Уба сачинио уговор о поклону ОПУ 14-2017, којим је своју породичну стамбену зграду, у Улици ... у ..., коју чини подрум + приземље + поткровље, укупне површине 141 м², постојећој на катастарској парцели број ..., површине 0.04,11 ха, уписане у ЛН број ... КО ..., поклонио својој ћерки, овде туженој ББ, након чега је тужилац покренуо поступак број 371/18 ради побијања дужникових правних радњи против овде тужене, међутим, решењем првостепеног суда од 13.10.2020. године, прекинут је поступак у овој правној ствари до правноснажног окончања поступка који се водио у предмету П бр. 270/18 ради враћања дуга, те је након правноснажног окончања поступка у предмету П бр. 270/18, на предлог тужиоца решењем од 15.11.2021. године настављен овај поступак. Истовремено, тужилац је пред јавним извршитељем ... покренуо поступак за извршење над извршним дужником, овде умешачем ВВ, те је јавни извршитељ дана 11.01.2022. године, донео решење И.И. бр. 6/22 ради намирења новчаног потраживања извршног повериоца, овде тужиоца у износу од 39.600 евра, са законском затезном каматом почев од 02.05.2018. године, па до исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан 06.12.2019. године. Закључком наведеног извршитеља наложена је пленидба до 1/2 зараде и других сталних новчаних примања извршног дужника ВВ, па је наложено његовом послодавцу ЕУ "...” да заплењени износ уплаћује извршном повериоцу док се исти не намири у целини, уплатом преко наменског рачуна јавног извршитеља. Као средство извршења у наведеном извршном поступку је предложен и попис покретних ствари извршног дужника ВВ, које се налазе на адреси ..., ..., међутим, записником наведеног извршитеља од 21.01.2022. године, констатовано је да се на тој адреси налази њива, где је изграђен мањи помоћни објект, да дужник никада није живео на овој адреси, већ је повремено долазио и да нема ствари које могу бити предмет пописа. Такође, утврђено је да је пред Вишим судом у Ваљевоу у току поступак П бр. 41/21 по тужби тужиоца ГГ, као повериоца (умешач му по правоснажној пресуди дугује износ од 62.000 евра) против овде умешача ВВ као туженог и тужене ББ, ради утврђења ништавости предметног уговора о поклону, те да је у наведеном предмету, дана 29.03.2022. године донето решење П бр. 41/21 о одређивању привремене мере којим је забрањено овде туженој ББ располагање непокретношћу која је предмет побијања дужникових правних радњи у овој правној ствари.

Првостепени суд је полазећи од овако утврђеног чињеничног стања оценио да су у конкретном случају испуњени услови за побијање дужникових правних радњи, имајући у виду да је уговор о поклону који је умешач као поклонодавац склопио са својом ћерком дана 26.06.2017. године, овде туженом ББ имао за циљ да се тужилац осујети у наплати свог потраживања, због чега је усвојио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у изреци.

Оцењујући жалбене наводе тужене и умешача на страни тужене овај суд налази да је првостепени суд у вези са одлуком у потврђујућем делу на правилно и потпуно

утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, одредбом члана 280 ЗОО, прописано је да сваки поверилац чије је потраживање доспело за наплату и без обзира када је настало, може побијати правну радњу свог дужника које је предузето на његову штету. Сматра се да је правна радња предузета на штету поверилаца уколико услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење повериочевог потраживања. Одредбом члана 281 став 3 овог Закона прописано је да код бестеретних располагања и са њима изједначених правних радњи сматра се да је дужник знао да предузетим располагањем наноси штету повериоцима, због чега се за побијање тих радњи не захтева да се утврђује да је трећем лицу то билио познато или могло бити познато. Одредбом члана 283 став 2 овог Закона, прописано је да се тужба за побијање подноси против трећег лица са којим је или у чију корист је предузета правна радња која се побија, односно против његових универзалних правних следбеника, док је одредбом члана 284 овог Закона прописано да уколико суд усвоји тужбени захтев, онда правна радња губи дејство само према тужиоцу и само колико је потребно за испуњење његовог потраживања.

Дакле, из цитираних законских одредби недвосмислено произлази да се побијање дужникових правних радњи врши у ситуацији уколико је дужник извршио располагање у намери да осујети свог повериоца у наплати потраживања, јер је извршеним располагањем остао без имовине која би у поступку наплате потраживања повериоца представљала средство извршења.

У конкретном случају, правилно првостепени суд закључује да је умешач ВВ извршено располагање уговором о поклону од 26.06.2017. године, којим је, као поклонодавац својој ћерки, овде туженој ББ као поклонопримцу, поклонио породичну стамбену зграду у улици ... у ..., као и катастарску парцелу број ... на којој се наведена породична стамбена зграда налази, учињено у циљу осујећења тужиоца у наплати доспелог потраживања, имајући у виду да је ово бестеретно распорагање извршио у моменту када је знао да тужиоцу дугује велики новчани износ, коју позајмицу евидентно није могао да врати, а што је према његовој овереној изјави од 14.11.2016. године износило 39.600 евра, који новчани износ је морао да врати до 01.05.2018. године, због чега је правилно првостепени суд сагласно одредби члана 284 ЗОО, огласио без дејства наведени уговор према тужиоцу у обиму потребном за намирење његовог потраживања у наведеном износу, са припадајућом каматом у динарској противвредности, имајући у виду да ни тужена, нити умешач на страни тужене током првостепеног поступка нису пружили доказе да тужилац своје потраживање које има према умешачу, као дужнику може наплатити из других средстава.

При томе, овај суд је имао у виду да се пред јавним извршитељем ... већ води извршни поступак против извршног дужника, овде умешача ВВ, по предлогу овде тужиоца као извршног повериоца у предмету И.И бр. 6/22, ради наплате потраживања тужиоца од 39.600 евра, те да је у корист овде тужиоца закључком од 11.01.2022. године, наложена заплена зараде умешача у висини од 1/2 коју остварује код свог послодавца ЕУ "...", међутим, током првостепеног поступка није доказано да је евентуалном запленом зараде умешача до окончања расправе у овој правној ствари

измирено потраживање тужиоца у целини или у делу који би указивао да се намирење тужиочевог потраживања може спровести и на овај начин. С друге стране, досадашње намирење тужиочевог потраживања у извршном поступку, а које се спроводи на овај начин може бити од утицаја на одлуку у предметној правној ствари, уколико непокретност која је била предмет поклона у даљем току тог извршног поступка буде означена као средство извршења ради намирења тужиочевог потраживања, у ком поступку се може извршити само намирење преосталог потраживања.

Овај суд је приликом доношења одлуке по жалби тужене и умешача на страни тужене ценио и околност да је тужилац у извршном поступку И.И бр. 6/22, који се води пред јавним извршитељем ... предлагао и друга средства извршења и то пленидбу покретних ствари које се налазе на адреси..., али је поводом овог средства обезбеђења од стране овлашћених лица записнички констатовано да се на тој адреси налази њива са помоћним објектом, а не и покретне ствари овде умешача. Током првостепеног поступка тужена и умешач нису доказали да та непокретност припада умешачу, те да би она могла представљати средство извршења у наведеном извршном поступку.

Због тога су неосновани сви жалбени наводи тужене и умешача на страни тужене којима се побија ожалбена пресуда, имајући у виду да су исти наводи били предмет оцене и пред првостепеним судом.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, имајући у виду да је наведена одлука донета правилном применом одредаба из члана 153 и 154 ЗПП.

Из изнетих разлога, у смислу одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Међутим, у вези са одлуком у укидајућем делу, по налажењу овог суда нејасна је ожалбена пресуда којом је умешач обавезан да заједно са туженом призна и да трпи да тужилац потраживање од 39.600 евра може намирити продајом непокретности које су биле предмет уговора о поклону, због чега је пресуда у том делу захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тач. 9 ЗПП, јер је умешач, с обзиром на обавезу коју му је наметнуо првостепени суд, третиран као странка, које својство он нема. Дакле, умешач нема процесну улогу странке да би обавеза чинидбе гласила и на њега, већ је његов процесни положај лица које својом активношћу током поступка настоји да помогне странци на чијој страни му је дозвољено ступање у парницу у својству умешача, односно да странка на чијој је страни он ступио у парницу, оствари жељену правну заштиту, па је овај суд сходном применом одредбе члана 391 ЗПП, одлуку у том делу укинуо без враћања на поновно суђење.

Ставом трећим изреке, у смислу одредбе члана 165 став 1 ЗПП, одбијени су захтеви странака и умешача на страни тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка и то захтеви тужене и умешача јер су њихове жалбе оцењене као неосноване, док је захтев тужиоца одбијен с обзиром на чињеницу да се његов захтев односи на трошкове које је имао на име састава одговора на жалбу, односно поднеска који није био нужан и неопходан за вођење другостепеног поступка.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић